

Синдикално U@PPD

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 207 • октобар-новембар 2020 • Година XX • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

Светски дан наставника 2020.

Наставници: воде у кризи, обликују будућност

5. октобар 2020.

#WorldTeachersDay

У међувремену...

Пише: Валентина Илић

У тренутку док припремамо нови број "Синдикалног пера", формирана је Влада Србије, па смо добили новог мини-

стра са ограниченим роком трајања годину и по дана. Сваки коментар је, после четири месеца одуговлачења, сувишан, па и да политика поново узима ствар у своје руке, као и да је наше министарство увек било намењено нестраначким личностима или попуњавању политичких квота у расподели.

Добро је познато колико је новом министру потребно да схвати компликован систем образовања, да проучи важеће законе, колективне уговоре и друге прописе од значаја за запослене. Једино позитивно је што јака политичка позиција можда може више утицати на доношење одлука.

У протекла два месеца одржани су Спортски сусрети СОС на Тари, а потом и седнице Председништва, Одбора делатности високог образовања и Одбора делатности ученичког и студентског стандарда, о чему детаљније пишемо у овом броју. Седница Одбора делатности предшколских установа биће одржана 30. октобра, док је у плану одржавање седнице Одбора делатности основних и средњих школа и Републичког одбора почетком децембра, уколико Кризни штаб не уведе неке нове мере. С обзиром на то да је епидемија поново узела маха, оцењено је да седнице треба одржати до краја октобра.

Ресорном министарству је поново упућен захтев за усклађивање правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установа основних и средњих школа и поднета Иницијатива за закључивање ПКУ за високо образовање, који истиче средином децембра. У сарадњи са друга два репрезентативна синдиката предшколског васпитања и образовања упућена је и Иницијатива за именовање Комисије за тумачење ПКУ.

Сектору за ученички и студентски стандард смо упутили Предлог допуне Стручног упутства о мерама заштите здравља ученика и запослених у реализацији васпитног рада у домовима ученика средњих школа.

Школска година је почела за све нове образовања, а проблеми су, углавном, у већем обиму посла и у недостатку средстава за заштиту. По извештајима МПНТР, мали је број заражених ђака и запослених, па се настава у школама и даље одржава. Међутим, наступа период појачања епидемије и велико је питање када ће сви прећи на *online* наставу. Иако је тај систем функционисао током ванредног стања, квалитет наставе и последице по ђаке и студенте су изразито лоше. Једноставно, не по-

стоји начин да се одржи квалитет наставе у установама у којима је практични део изузетно важан. То посебно важи за средње стручне школе и факултете природних наука. Да не говоримо о последицама за најмлађе ђаке, који тек почињу да уче и да се друже са вршњацима у школи.

И ове године смо одржали Спортске сусрете, додуше са мањим бројем учесника, али веома успешне. Придржавали смо се мера прописаних у Хотелу, дружили и такмичили, а најважније је да су сви били задовољни и остали здрави.

Посредовали смо у набавци техничке опреме за Гимназију и Техничку школу у Вучитрну, која је веома брзо и ефи-

касно прослеђена запосленима од МПНТР.

Обележили смо Светски дан наставника, 5. октобар, заједничким прогласом са СРПС и ГСПРС "Независност" који објављујемо у овом броју.

Избори у СОС су почели од 1. септембра у синдикалним организацијама. Рокови за спровођење су продужени за месец дана на свим нивоима. На Председништву смо усвојили Упутство и Препоруке за њихово спровођење, које смо објавили на сајту, а ево и у овом броју. Подсећамо да је након извршених избора на адресу СОС неопходно послати записник са састанка и упитник са подацима председника синдикалне организације.

СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР

11000 Београд, Дечанска 14/VI, тел/факс: 011/3233-229, в.р. 325-9500600027429-19; www.sind-obr.org.rs

УПУТСТВО И ПРЕПОРУКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА У СИНДИКАТУ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Републички одбор Синдиката образовања Србије је расписао изборе за мандатни период 2020./21. - 2025./26. године, одлуком од јуна 2020. године, којом су утврђени рокови за њихово спровођење на свим нивоима. На седници Републичког одбора у августу месецу донета је одлука о продужењу свих рокова за месец дана због специфичне ситуације са епидемијом. На истој седници је дата препорука да се избори у синдикалним организацијама одрже што пре, током септембра месеца, с обзиром на то да је могуће увођење нових мера кризног штаба које могу утицати на реализацију изборних активности.

У синдикалним организацијама избори се спроводе у складу са одредбама Статута Синдиката образовања Србије (одељак 5, чланови 44. - 56) и Правила синдикалне организације. Због нових околности у многим организацијама није могуће редовно одржавање избора на изборним састанцима, јер средње школе раде по комбинованом принципу и не могу се сви чланови састати у одговарајућем термину. Председништво Синдиката образовања Србије препоручује да се у тим случајевима формира изборна комисија која ће у току целог дана (преподневна и поподневна смена) дежурати уз гласачку кутију у коју ће чланови синдиката убацивати гласачке листиће.

У случају да је за функцију председника синдикалне организације предложен само један кандидат, гласање се може обавити слањем мејла председнику синдикалне организације, који има обавезу да документацију достави изборној комисији. На основу резултата гласања, изборна комисија ће констативати избор за председника синдикалне организације.

Записник са изборног састанка и упитник за председника синдикалне организације се достављају Републичком одбору, који на основу тога издаје одговарајуће потврде. Ови документи се шаљу и председницима општинских, градских, окружних и покрајинских одбора Синдиката образовања Србије.

Председници окружних и градских одбора образовања из основних и средњих школа, који су уједно и чланови Републичког одбора старају се о реализацији избора на својој територији и о томе обавештавају Републички одбор.

Општински, градски, одбори за више општина, окружни и покрајински одбори образовања доносе одлуку о формирању и саставу ових одбора за наредни мандатни период у којој се утврђује број и структура чланова одбора, а на основу извештаја о редовној уплати чланарине Републичком одбору.

Приговори на регуларност избора, достављају се у писаној форми Статутарном одбору Синдиката образовања Србије, који у складу са својим овлашћењима у члану 43. Статута даје предлоге Републичком одбору.

Председништво СОС о изборима

Током октобра одржани су састанци Председништва СОС, Одбора делатности високог образовања и Одбора делатности ученичког и студентског стандарда. Предвиђени су, такође, састанак Одбора делатности предшколских установа крајем октобра, као и седнице Републичког одбора и Одбора делатности основних и средњих школа, почетком децембра.

Седница Председништва одржана је у Београду 8. октобра. Теме састанка су биле актуелна ситуација у образовању и изборне активности. Такође, утврђени су термини седница одбора делатности и дата информација о одржаним Спортским сусретима на Тари.

Школска година је почела на време, али у посебним условима, слично као и у земљама у окружењу. Већи обим посла за запослене је нови проблем, који мора бити прецизно регулисан. По информацијама из ресорног министарства од платних група и разреда нема ништа у 2021. години. Такође, није било познато ко ће бити нови министар просвете, а у медијима је спекулисано са именима. Проблем са компресијом плата и

даље остаје, а повећање минималца ће га додатно увећати. Премијерка је на мартовском састанку предложила решење, које није остварено због ванредног стања и парламентарних избора. Председништво је утврдило захтеве према Влади Републике Србије и ресорном министарству, који се односе на изједначавање цене рада за све у делатностима образовања и повећање од 15 одсто.

Поднели смо Иницијативу за закључивање ПКУ за високо образовање који истиче средином децембра и у контактима са представницима Министарства исказана је добра воља са њихове стране да његова важност буде продужена.

У вези са реализацијом изборних активности чланови Председништва су дали извештај о одржаним изборима у њиховим организацијама и на терену. Када је реч о мерама Кризног штаба, Председништво је усвојило Упутство за спровођење избора у синдикалним организацијама, које је електронском поштом упућено члановима Републичког одбора и објављено на нашем сајту.

С обзиром на погоршавање ситуације са епидемијом договорено је да састанци одбора буду одржани у октобру и то: Одбора за високо образовање 16. октобра, Одбора делатности ученичког и студентског стандарда 23. октобра и Одбора предшколских установа 30. октобра ове године. Седница Републичког одбора и Одбора делатности би, према том договору, била одржана почетком децембра, ако не буде увођења нових мера.

Спортски сусрети ове године су одржани у специфичним условима. Учествовала је 21 екипа са 300 такмичара и сви су били смештени у хотелу "Оморика". Учесници су се придржавали мера које су прописали хотелски званичници, а Синдикат образовања Србије је обезбедио маске за све учеснике.

На крају је дискутовано о проблему са исплатом путних трошкова у Лесковцу и договорено да се поново упути допис са захтевом за изменом правилника о ценусу за школе.

ПРЕДМЕТ: Предлог за усклађивање Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установа основних и средњих школа.

У вези са Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања као и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања, Синдикат образовања Србије подноси предлог да се наведени правилници ускладе.

Наиме, одредбом члана 12. Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања прописано је да школа са 16 до 23 одељења има 0,5 извршилаца на пословима административно финансијског радника а школа са 16 и више одељења има једног извршиоца на пословима шефа рачуноводства. Такође, наведеним је правилником прописано да школа са 16 и више одељења има једног извршиоца на месту секретара. Одредбом члана 11. Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања прописано је да школа од 12 до 20 одељења има 0,5 извршилаца на пословима референта за финансијско рачуноводствене послове и да школа са 12 и више одељења има једног извршиоца на пословима шефа рачуноводства. Наведеним Правилником је прописано да школа са 12 и више одељења има једног извршиоца на месту секретара.

Из напред наведеног произилази да основне школе морају имати најмање 16 одељења како би оствариле право на 0,5 извршилаца на месту административно финансијског радника а средње школе за исто радно место морају имати најмање 12 одељења. Такође, кад је у питању радно место шефа рачуноводства, основне школе морају имати најмање 16 одељења, а средње школе 12 одељења. Исти критеријум је, такође, прописан и код секретара установе, тачније да основне школе са 16 одељења имају право на једног извршиоца на месту секретара установе а средње школе већ са 12 одељења остварују то право. На основу напред наведеног јасно је постоји неједнак критеријум код основних и средњих школа по питању броја извршилаца наведених радних места, а обим послова је исти.

Синдикат образовања Србије је и ранијих година указивао на проблем административно-финансијских радника, шефова рачуноводства и секретара установе и предлагао да се број извршилаца одреди сразмерно пропорционално смањеном броју одељења, а не на пример, ако школа уместо 16 падне на 15 одељења, нема право на извршиоца или тај број са једног падне на 0,5 извршилаца. На терену је често пракса да се, иако школа због смањеног броја одељења не остварује право на извршиоца, за послени који су проглашени технолошким вишком распоређују на друга радна места, а и даље обављају послове са којих су проглашени технолошким вишкима, што указује да је обим послова и даље остао исти и да постоји реална потреба за тим радним местом.

Имајући у виду напред наведено, Синдикат образовања Србије предлаже да се Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања, као и Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања ускладе у делу броја извршилаца на радном месту административно-финансијског радника, шефа рачуноводства и секретара установе тако што ће у односу на број одељења бити предвиђен исти број извршилаца у основним као и у средњим школама.

Седница Одбора делатности високог образовања

Пише: М. Камперелић

Седница Одбора делатности високог образовања одржана је у Београду 16. октобра 2020. године. На дневном реду су биле актуелне теме, које се односе на почетак академске школске године и положај запослених, затим на иницијативу за закључивање ПКУ за високо образовање, као и на ток изборних активности.

Председник Одбора др Дејан Мицковић је говорио о почетку наставе у специфичним условима, који озбиљно отежавају квалитет извођења, посебно на факултетима где је практични део наставе изузетно важан.

Др Бранко Миљановић је говорио о примеру добре праксе на ПМФ у Новом Саду, о начину организовања наставе кроз поштовање свих прописаних мера. Он је против online наставе, јер је на тај начин немогуће одржати квалитет на де-

партманима за физику, хемију или биологију. Запослени нису били против да одржавају наставу уживо без обзира на више утрошеног времена.

Др Александар Живковић са Економског факултета у Београду је истакао да се у доброј сарадњи са руководством факултета може организовати квалитетна настава, а колега Драган Јовић са ФА-СПЕР из Београда је указао на различите услове од факултета до факултета. Неки имају велики, неки мали простор, неки имају више средстава, неки мање. Олга Станковић је навела да је на Универзитету у Крагујевцу проблем са набавком средстава која су прописана мерама Кризног штаба. Сузана Анђелковић са Технолошког факултета из Новог Сада је рекла да се њен факултет потрудио да обезбеди сва неопходна средства, али да би усклађивање правилника факултета са

правилником за ковид био изузетно скуп за сваки факултет.

Одбор је закључио да се ресорном министарству упути допис са захтевом да се ови проблеми узму у разматрање и нађе одговарајуће решење.

У вези са колективним уговором поднели смо иницијативу ресорном министарству за преговоре, а Одбор је заузео став да се тражи продужење важења садашњег.

Избори су почели у синдикалним организацијама и по одлуци Републичког одбора треба да буду завршени до 1. децембра ове године. На Председништву је донето упутство за њихово спровођење у новим условима, а након извршених избора Републичком одбору се доставља записник са изборног састанка и упитник за председника синдикалне организације.

Одбор делатности ученичког и студентског стандарда

Пише: М. Камперелић

Одбор делатности ученичког и студентског стандарда одржан је у Београду 23. октобра. На дневном реду су били актуелни проблеми у овим делатностима, реализација избора и план активности за наредни период. Иако позвана на седницу, Марина Хасановић из Министарства просвете није могла да јој присуствује због приватних обавеза.

Председник Одбора Данијел Ђорђевић је навео најважније проблеме у овим делатностима и рекао да је огроман број запослених на минималцу, да су различити коефицијенти у студентском стандарду и да је цена рада за студентски стандард нижа од цене рада у предшколским уста-

новама, основним и средњим школама и домовима ученика. Он је подсетио на мартовски састанак са премијерком и њен предлог да се коефицијент за четврти степен изједначи са коефицијентом наставника који је 13,42. То би делимично поправило проблем са зарадама у студентском стандарду.

Он је рекао да ће се, по информацијама из ресорног министарства, од јануара плате запослених у ученичким и студентским домовима исплаћивати из трезора, што већ дуже време важи у основном и средњем образовању.

Колега Мијодраг Тошић је рекао да су ови проблеми дугогодишњи, да треба тра-

жити хитно решавање уз претњу и штрајком и да треба инсистирати на платним групама и разредима.

У дискусији су наведени и проблеми у самим домовима, са директорима и са њиховим незаконитим радњама, са организовањем рада у установама, недостатком радне снаге и други. Одбор је одлучио да се новом министру упуте сви захтеви и тражи састанак.

Избори у синдикалним организацијама су већ почели, рок за обављање избора је продужен до 1. децембра ове године, да би се до краја марта обавили и избори на нивоу републичког Одбора делатности.

Обележен Светски дан наставника

На међународној конференцији о образовању у Женеви 1993. године, UNESCO је 5. октобар прогласио Светским даном наставника. Празник обележава дан када су на посебној међувладиној конференцији коју су организовали UNESCO и Међународна организација рада (МОП) у Паризу 1966. године усвојене Препоруке о статусу наставника. Оне важе и данас и говоре о правима и дужностима наставника, о положају који бисмо системски требали да имамо у друштву у смислу важности рада и - што је посебно важно у данашње време - о одговорности појединих влада према наставницима и њиховим организацијама да им се омогући учешће у доношењу одлука у вези са образовањем и образовним системом. Препоруке о положају наставног особља у високом образовању такође су усвојене 1997. године, а овај догађај такође обележавамо у оквиру Светског дана наставника.

Васпитачи су суочени са великом одговорношћу за будућност деце и младих, а сами тим и свет у целини, пошто смо свесни да у важном делу учествујемо у обликовању навика и вредности људи у 21. веку, нашу заједничку будућност.

Овогодишњи Светски дан наставника обележава се у време када се образовни системи широм света суочавају да великим и бројним препрекама због присуства вируса COVID 19 и потребе да образовне власти укључују запослене и њихове репрезентативне представнике - синдикате, у доношење и спровођење одлука које директно утичу на положај запослених.

Сви запослени у образовању су суочени са изазовима безбедног повратка деце у школе почетком септембра и студената на факултете почетком октобра. Организовање наставе у школама уз поштовање свих мера безбедности и предвиђене моделе наставе током септембра издржало је сва искушења са којима смо се срели, уз мањи број заражене деце и наставника. Међутим, наставници раде у отежаним условима, уз додатна радна оптерећења која са собом носи организација онлине наставе. То изискује напоре, време и ангажовање које треба додатно вредновати. Зато је потребно наћи начине да се за свој додатни рад наставници и додатно награде.

Имајући у виду залагање просветних радника и повећану радну оптерећеност за време извођења наставе у оваквим околностима, сматрамо да Влада Србије и ресорно министарство треба да узму у обзир ове чињенице и приликом усвајања буџета за 2021. годину за запослене у просвети предвиде одговарајуће повећање плата.

Синдикат образовања Србије
Мр Валентина Илић

Синдикат радника у просвети Србије
Слободан Брајковић

ГСПРС Независност
Др Томислав Живановић

Превентивне препоруке за образовне установе

Пише: **Николина Маљковић**

Ова школска година почела је другачије од ранијих, јер се последњих пар месеци суочавамо са многим проблемима које доноси пандемија изазвана COVID-19.

У таквим условима директори школа и запослени су морали да организују рад тако да максимално умање могућност заражавања запослених и ученика, као и да се придржавају превентивних мера.

Институт за јавно здравље "Др Милан Јовановић Батум" донео је у септембру детаљне препоруке и упутства за превенцију COVID-19 у школским срединама. Наведено упуство се, пре свега, односи на поступање са ученицима, наставним и ненаставним особљем школе који имају симптоме или знакове сумње на COVID-19.

Уколико се симптоми COVID-19 појаве у школи, односно ако постоји сумња да је ученик заражен, потребно је ученика сместити у празну учионицу, просторију одређену за изолацију, као и обавестити родитеља или старатеља који треба одмах да одведе дете у COVID амбуланту. Наставно и ненаставно особље при сумњи на COVID-19 су обавезни да се одмах јаве у COVID амбуланту. Поред наведеног, ученици, наставно и ненаставно особље не треба да долазе у школу, уколико су били у контакту са особом оболелом од COVID-19, већ треба да остану у двонедељној кућној самоизолацији. Нарочито битно за запослене је да у свим случајевима, било да су оболели од COVID-19

или се налазе у самоизолацији, имају за време привремене спречености за рад право на накнаду плате 100%. Ово право је прописано на свим нивоима образовања, а на томе је нарочито инсистирао Синдикат образовања Србије, који је поднео иницијативе да се одредба, која прописује ово право, унесе у све колективне уговоре.

Према препорукама Института за јавно здравље, битно је одржавати физичку дистанцу у школи најмање 1,5 метар, као и да у учионици може да буде највише 15 ученика уз обезбеђених четири квадратна метра по детету. Препорука је да ученици не мењају учионице, односно да се настава за један разред одвија у једној учионици. Једна од најважнијих препорука јесте и ношење заштитних маски. Школско наставно и ненаставно особље све време боравка у школи треба да носе маске. Ученици приликом доласка у школу морају носити маску све до доласка до своје клупе. Маска се користи током одговарања и током сваког разговора. Маска се обавезно користи и приликом кретања ван клупе и приликом одласка у тоалет или на одмор. Ученик може скинути маску само док седи у својој клупи и слуша наставу, док је у свим другим ситуацијама боравка у школи дужан да је користи.

Једна од мера превенције од заражавања вирусом корона је и редовна хигијена руку ученика, наставника и ненаставног особља приликом уласка у школу, пре јела, после одласка у тоалет, након обављања респираторне хи-

гијене (истресање носа, кашљања у марамицу итд), после игре и... Школе су дужне да обезбеде функционалност уређаја за прање руку, односно да обезбеде исправне славине и чесме у тоалетима, као и воду и сапун. Такође, школе су у обавези да спроведу редовно чишћење и дезинфекцију, као и редовно проветравање школских средина.

Посебне препоруке су донете за ученике и запослене са хроничним болестима (респираторне, кардиоваскуларне, дијабетес, малигне, имунодефицијентна стања и др) у образовно - васпитним установама. Наведене категорије запослених биле су заштићене током ванредног стања, посебно у предшколским установама, јер су имале право да раде од куће. Међутим, укидањем ванредног стања ове категорије су остале незаштићене и синдикати су изричито инсистирали да им се омогући рад од куће, имајући у виду да спадају у ризичне групе и да по њих заражавање COVID-19 може бити кобно.

Институт за јавно здравље је донео ове препоруке, те је ученицима и запосленима у образовно-васпитним установама са хроничним болестима (респираторне, кардиоваскуларне, дијабетес, малигне, имунодефицијентна стања и др) омогућено право да раде од куће или ако су у питању ученици да уче на даљину уз уверење од изабраног лекара (за запослене), односно потврду педијатра о постојању хроничне болести (ученици).

СОС посредовао у набавци рачунара

Пише: **Зоран Дробњаковић**

Гимназија и Техничка школа Вучитрн се до ратних дешавања налазила у Вучитрну. Међутим, по завршетку рата 1999. године и протеривања свег српског живља из те општине, Школа наставља са радом у Косовској Митровици.

Како смо школа са друге територије, нисмо у надлежности општине Косовска Митровица и тако настају наши проблеми у материјално-техничком смислу. Наиме, све школе са територије ове општине редовно добијају материјалне трошкове и сву помоћ у техничком смислу осим наше, јер, како кажу, не припадамо њима.

Општина Вучитрн се финансира из Канцеларије за Косово и Метохију, где су нам додељени материјални трошкови 50.000 динара на месечном нивоу, иако само струју плаћамо 25-30 хиљада, а тај новац годишње примимо пет до шест пута...

Увођењем дигитализације и електронских дневника запали смо у још веће проблеме због недостатка основног средства за рад, рачунара и лаптопова. Обрађали смо се више пута Ш.О. Косовска Митровица, као и МПНТР, али безуспешно.

Као председник Синдикалне организације Гимназије и Техничке школе Вучитрн и председник Синдиката образовања КиМ, обратио сам се за помоћ својој Организацији и председници Валентини Илић и, као увек, наишао сам на разумевање и безрезервну помоћ Организације, а пренствено г-ђе Валентине. Већ сутрадан ме је позвала и рекла да је обезбедила за нашу школу четири лаптопа и четири десктоп рачунара у сарадњи са МПНТР и министром Младеном Шарчевићем.

Захваљујући председници Валентини и Синдикату образовања ученици и наставници Гимназије и Техничке школе Вучитрн сада могу нормално да организују и прате наставу помоћу савремене технологије.

Када су на правом месту добри и предусретљиви људи све је лако.....

Велико ХВАЛА госпођи Валентини Илић од ученика и колектива Гимназије и Техничке школе Вучитрн.

Успешно и у измењеним околностима

Пише: Миодраг Камперелић

Девети Спортски сусрети Синдиката образовања Србије су поново организовани на Тари у хотелу "Оморика", од 17. до 20. септембра. Током јуна смо анкетирали чланство о учешћу на Спортским сусретима за ову годину и двадесетак екипа са око 350 такмичара је потврдило долазак. На крају, због специфичне ситуације са епидемијом, ове године је на Тару дошло 300 учесника из целе Србије сврстаних 21 екипу. Поред екипа које учествују већ дужи низ година, по први пут је учествовала екипе из Беле Цркве, састављена од наших чланова из ове Општине.

У сталним контактима са хотелским званичницима добијали смо информације о свим мерама којих су се учесници придржавали током Игара. Учесницима смо обезбедили маске са знаком нашег синдиката, док је Хотел имао бесконтактна дезинфекциона средства на више места у холу, на улазу, испред ресторана итд.

По традицији, у четвртак увече је одржан састанак Организационог одбора и вођа екипа на којем су извучени парови за такмичења у малом фудбалу, баскету, одбојци, тенису, стоним тенису и надвлачењу конопа, а такмичење у пикаду је почело већ у четвртак увече.

Игре су званично отворене у петак у 9 часова, када су почела такмичења у баскету, одбојци, тенису, куглању, шаху, стоним тенису итд. У суботу су одржана такмичења у малом фудбалу на теренима код хотела "Оморика" и "Бели бор". Традиционално такмичења су завршена предвече са дисциплином надвлачење конопа. Такмичења у пливању и куглању су одржана у петак и суботу у хотелу "Оморика".

Организатор је обезбедио аутобуски превоз до терена хотела "Бели бор", где су завршена такмичења у одбојци и малом фудбалу за жене. Захвалнице, медаље и пехаре уручивали су чланови Организационог одбора на крају такмичења у појединим дисциплинама најуспешнијим екипама и појединцима. Нажалост, ове године није одржана свечана вечера као обично, због мера које смо морали да поштујемо. У суботу увече одржан је коктел у великом холу хотела. Укупни победник осмих Спортских сусрета је екипа Природно - математичког факултета из Новог Сада. Колеги са ПМФ из Новог Сада који је од почетка учествовао на свим играма, уручена је посебна награда за одлазак у пензију - викенд у хотелу Оморика.

Иако су прогнозе биле лоше, време је било пријатно и наклоњено такмичарима у свим спољним дисциплинама. Природни амбијент Таре је пружио

учесницима посебно опуштање и пријатне шетње. Домаћини су се и ове године показали као веома љубазни и све проблеме су веома ефикасно решавали.

Подсећамо наше чланове, да припреме за следеће, јубиларне десете Спортске сусрете Синдиката образовања Србије започну одмах, а остаје нада да ћемо следеће године победити епидемију и поново организовати игре у редовним условима.

На крају, дајемо резултате у такмичењима по дисциплинама:

Баскет - Жене

1. место Институт за ратарство, Нови Сад
2. место Технолошки факултет, Нови Сад
3. место ОШ "Ј. Јовановић Змај", Свилајнац
4. место РЦ Пожаревац

Баскет - Мушкарци

1. место ОШ "Јован Јовановић Змај", Свилајнац
2. место Рег. Центар, Пожаревац
3. место ПМФ, Нови Сад
4. место Институт, Нови Сад

Куглање - Жене

1. место Дом ученика Београд I
2. место Студентски центар I, Суботица
3. место Институт II, Нови Сад
4. место ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац

Куглање - Мушкарци

1. место ПМФ, Нови Сад I
2. место Косовски божур I, Кос. Митровица
3. место РЦ Пожаревац II - бољи појединачни резултат
4. место ПУ "Дечија радост" II - Свилајнац

Надвлачење конопа - Жене

1. место Институт за ратарство, Нови Сад
2. место Одбор образовања, Ниш
3. место РЦ Пожаревац
4. место ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац

Надвлачење конопа - Мушкарци

1. место ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац
2. место ПМФ, Нови Сад
3. место Институт, Нови Сад
4. место РЦ Пожаревац

Одбојка - Жене

1. место РЦ Пожаревац
2. место ПМФ Нови Сад
3. место Технолошки факултет, Нови Сад
4. место Одбор образовања Ниш

Одбојка - Мушкарци

1. место Рег. Центар Пожаревац
2. место ПМФ, Нови Сад
3. место ОШ "Ј. Ј. Змај" Свилајнац
4. место Медицинска школа, Кос. Митровица

Пикадо - Жене

1. место РЦ Пожаревац
2. место ПМФ, Нови Сад
3. место ГО образовања, Ниш
4. место ОШ "Ј. Јовановић Змај", Свилајнац

Пикадо - Мушкарци

1. место ОШ "Петар Враголић", Љубовија
2. место Технолошки факултет, Нови Сад
3. место Студентски центар, Суботица
4. место Грађевинска школа, Београд

Пливање - Жене

1. место Драгана Глигоријевић Карахода, С. Карловци
2. место Мирјана Мартиновић, Одб. образ. Ниш
3. место Ана Ивановић, Одб. образ. Ниш
4. место Санда Савић, ПМФ Нови Сад

Пливање - Мушкарци

1. место Милан Боришев ПМФ Нови Сад
2. место Владимир Марковић ПМФ Нови Сад
3. место Марјан Фаркаш Бела Црква
4. место Јован Шинжар Бела Црква

Шах - Жене

1. место ПМФ, Нови Сад
2. место Технолошки факултет, Нови Сад
3. место ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац
4. место РЦ, Пожаревац

Шах - Мушкарци

1. место РЦ, Пожаревац
2. место ПМФ, Нови Сад
3. место Одбор образовања, Ниш

Стони тенис - Жене

1. место Одбор образовања, Ниш
2. место Институт, Нови Сад
3. место ПМФ, Нови Сад
4. место Технолошки факултет, Нови Сад

Стони тенис - Мушкарци

1. место Рег. Центар, Пожаревац
2. место ОШ "Петар Враголић", Љубовија
3. место ПМФ, Нови Сад
4. место Институт, Нови Сад

Тенис - Жене

1. место Сенка Севић
2. место Милена Стаменковић
3. место Јелена Грубнић
4. место деле: Јарослава Гајић Шварц и Маја Оберман

Тенис - Мушкарци

1. место Игор Красић, ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац
2. место Милорад Грбић, РЦ Пожаревац
3. место Драган Јовановић, ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац
4. место Драган Петровић, Институт Нови Сад

Мали фудбал - Жене

1. место Институт за ратарство, Нови Сад
2. место Технолошки факултет, Нови Сад
3. место ПМФ, Нови Сад
4. место ОШ "Ј. Ј. Змај", Свилајнац

Мали фудбал - Мушкарци

1. место Техничка школа, Врање
2. место Медицинска школа, Кос. Митровица
3. место ОШ "Петар Враголић", Љубовија
4. место ОО образовања, Бела Црква

Како од 30 до 118?

Пише: Весна Стефановић и Ивана Шћепановић

Одбор Синдиката образовања у Предшколској установи “Бамби” основан је у пролеће 2016. године, након што је већи број запослених, незадовољан радом претходног одбора, повукао своје чланство из Синдиката предшколства. За председницу Одбора тада је изабрана васпитач Весна Стефановић, а за њену заменицу сарадник за физичко васпитање Ивана Шћепановић. Одбор је стартовао са 30 чланова, од 110 запослених у колективу.

Први задатак новог одбора било је упознавање са законским актима које уређују рад у предшколским установама, Статутом синдикалне организације, а касније и Посебним колективним уговором. Уследило је дефинисање јасних критеријума за пружање финансијске помоћи запосленима, што је учињено доношењем Правилника о новчаној помоћи и позајмицама запосленима у предшколској установи. Овим правилником јасно је одређена висина и врста помоћи или позајмице коју запослени може добити, у јасно дефинисаним ситуацијама.

С бзиром на то да током прве две године рада нисмо имали довољно средстава за доделу новогодишњих пакетића за децу запослених, нити за поклон честитке поводом Дана жена, нисмо имали намеру да одустанемо од радости коју би такав гест проузроковао, па смо се обратили свим привредницима у Општини за помоћ. Велики број њих нам је донирао средства која су нам омогућила да реализујемо зацртане циљеве, а део тих средстава је усмерен и на подршку у лечењу појединих запослених. Огромну помоћ пружио нам је Регионални центар за Поморавски округ, па смо многе наше циљеве досегли захваљујући тимском раду.

Овакво поступање постепено је враћало поверење запослених у рад Синдиката, па смо након две године дуплирали број чланова.

Од увођења забране запошљавања у јавном сектору ПУ “Бамби” суочавања се са озбиљним мањком радника. У периоду 2016 - 2018. у ПУ “Бамби” је између 30 и 40 запослених радило на одређено време, преко агенција или јавних радова, а највећи део тог периода запослени су провели на својим радним местима без икакве надокнаде. Борећи се за право на рад и зараду наших колегиња и колега, иницирали смо састанак са комплетним руководством Општине захтевајући стално запослење за наше колеге и боље услове рада. У циљу решавања овог проблема у више наврата смо се обраћали премијерки, као и Министарству просвете и Министарству за др-

жавну управу и локалну самоуправу. Изузетну подршку добили смо од председнице Валентине Илић и правнице Николине Маљковић, које су нам заказале састанак у Министарству просвете, где смо директно изнели озбиљност нашег проблема. Поново као тим, са руководством СОС на челу, успели смо да покренемо иницијативу за утврђивање реалног броја запослених у предшколским установама у Србији и укажемо на хитност новог запошљавања и радног ангажовања. Резултати су видљиви. Предшколска установа “Бамби” је у два наврата добила сагласност за пријем по четири радника на неодређено време до 2018. године, а у јануару 2019. године, стигла је сагласност за пријем двадесетпеторо радника.

У периоду 2017 - 2018. у неколико наврата смо преговарали са локалном самоуправом у настојању да остваримо право на накнаду трошкова доласка и одласка са рада, које нам тада није било признато. Имали смо добру намеру, покушали да постигнемо договор са локалном самоуправом, али пошто преговори нису уродили плодом деведесетчетворо запослених је права затражило преко суда. Остали су исплаћени по репрограму, који је, након подношења наших тужби, донет за запослене у просвети на нивоу целе општине. У овој причи, поново смо играли тимски и правну помоћ нам је пружио Регионални центар за Поморавски округ, на челу са председником Миланом Јовановићем. Ту 2018. годину привели смо крају са 118 чланова синдикалне организације, на шта смо поносни.

И даље смо се борили за права наших колегиња и колега. Крајем 2018. изнели смо наше примедбе на ранији ПКУ и заиста смо срећни да су неке од њих уважене. Има још простора да следећи ПКУ буде бољи и, уколико бу-

демо у могућности, даћемо све од себе да помогнемо у томе.

Почетком 2019. године је заједничким радом донет правилник на нивоу Регионалног центра, који је омогућио још веће позајмице и материјална давања запосленима. Тако сада, за рођење детета запослене могу добити по 10.000 РСД, док је наш одбор, сходно својим могућностима, могао да исплати по 5.000 РСД. Запосленима су омогућени и већи износи за позајмице и низ других benefита које смо почели да примењујемо одмах по доношењу Правилника.

Постепено градећи квалитетан одбор Синдиката образовања у ПУ “Бамби” руководили смо се одговорношћу и емпатијом. Показали смо спремност да учимо и подвучимо, да играмо тимски. И није увек лако. За достизање многих циљева изнад свега нам је била потребна храброст и решеност. Али, наглашавамо чињеницу да је све много лакше када играте тимски и када знате да, уколико сте вредни и радни, добићете подршку виших инстанци синдиката.

Проблема има, јер не воле баш сви када успете у намерама. Али, сваки стрес због непријатности не потиरे осећање задовољства када некоме помогнете. Наша мисија, да запослене уверимо да је чланство у синдикату много више од могућности куповине путем административне забране, је успела! Синдикат је подршка и заштита, па када запослене у то уверите својим поступањем, заузврат добијете поверење, које вас подстиче да радите још више и боље.

Нове циљеве смо зацртале. Уколико поново добијемо поверење колегиња и колега, уложићемо све своје капацитете у њихову реализацију.

Срдачан поздрав свим члановима Синдиката образовања Србије!

Webinar о стању образовања у ЕхУу земљама:

Пише: Б. Вишнић

Почетком октобра је на заједничку иницијативу словеначког синдиката SVIZ и СОС организован видео састанак са колегама из синдиката који представљају запослене на свим нивоима образовања у земљама бивше заједничке државе о почетку школске године и мерама које су предузете поводом пандемије коронавируса.

Учесници овог online семинара говорили су о здрављу и безбедности на раду, обукама за online наставу, опреми, радном оптерећењу, додатним накнадама за додатно ангажовање запослених, систему подршке запосленима и свим другим проблемима са којима се сви суочавамо. Такође, било је речи о утицају синдиката на доношење одлука и сарадњи кроз социјални дијалог, као и могућностима узајамне помоћи синдиката који веома дуго добро сарађују.

У раду webinara учествовали су готово сви синдикати који делују о овим земљама, чланови Интернационале образовања: из Словеније SVIZ, из Хрватске Синдикат хрватских учитеља, Синдикат високог образовања, Синдикат предшколског образовања, потом из Р. Српске СОНК, из Федерације БиХ Синдикат основног образовања и одго-

ја и Синдикат средњег и високог образовања, из Црне Горе Синдикат просвјете, из Србије Синдикат образовања Србије, ГСПРС "Независност" и са Косова синдикат SBASHK, као и СОНК из Северне Македоније.

У име СОС на састанку је учествовала председница Валентина Илић.

Састанак је водио Бранимир Штрукељ, генерални секретар SVIZ и потпредседник ETUCE. Он је истакао утицај вируса корона на школску годину и положај запослених у предшколским установама и школама, не само у Словенији - посебно у погледу обезбеђивања сигурних услова за учење, образовања за квалитетну реализацију учења на даљину, доступност техничке и информационе опреме, повећање оптерећења свих запослених итд.

У крајем обраћању сваки учесник је представио ситуацију у вези са почетком школске године и главним проблемима са којима су се суочили и предложеним мерама за њихово решавање, као и стање социјалног дијалога. У свакој земљи су учињени велики напори да образовне институције буду отворене што је дуже могуће. Истакли су бројне предности наставе у школама, као и

недостатке образовања на даљину. Скренули су пажњу на опасност од продубљивања социјалних разлика међу ученицима због неједнаког приступа интернету и недостатка техничке опреме, затим објективне евалуације знања, па на неповољан утицај недостатка социјалних контаката међу младима.

У односу на почетак ове школске године истакли су да је питање безбедности и очување здравља ученика, студената и запослених у првом плану, да су наставници додатно оптерећени и махом суочени са хибридном начином организације наставе. Неки су у први план истакли потребу за додатним ангажовањем помоћног особља, а већина је истакла потребу додатних обука и подршке наставницима. Додатна надокнада за додатно радно ангажовање је питање које код свих долази у први план. На крају овог веома успешног видео састанка је закључено да ће се и у будуће наставити са оваквим начином размене информација и искустава, јер то значајно доприноси јачању позиције синдиката и ефикаснијем раду и комуникацији са социјалним партнерима.

ETUCE: Припреме за online Изборну конференцију

Пише: Б. Вишнић

Чланови Европског комитета синдиката образовања одржали су 12. и 13. октобра последњи састанак у овом изборном периоду. Редовна јесења седница ETUCE Комитета је због пандемије одржана online, а током дводневне расправе о обимном дневном реду тестиран је и систем учења и гласања на предстојећој Изборној конференцији Европске синдикалне организације, која је предвиђена за почетак децембра ове године.

На почетку заседања одата је пошта преминулом члану Комитета из Црне Горе, председнику Синдиката просвјете Звонку Павићевићу, као и некадашњем потпредседнику ETUCE из француског синдиката SNES Жан Мари Мајару.

Предконференцијски догађаји ће, такође, бити одржани online, а предвиђен је већи број тематских расправа на webinarima. Чланови Комитета добили су извештај о раду у протеклом периоду, као и основни документ за Конференцију, који ће бити основа за расправу. Такође, усвојен је и Нацрт програма

рада за 2021 - 2024 .годину и Нацрт буџета. Ванредна конференција 2021. године ће бити одржана у белгијском граду Лијеж.

Након тога, чланови Комитета су дискутовали о искуствима, изазовима и визијама за синдикате образовања у односу на пандемију. Секретаријат ће на основу тих дискусија и расправа са серије webinara припремити заједничку изјаву.

Међу темама на дневном реду било је и изјашњавање о ETUCE виђењу Европске агенде о вештинама, као и консултације о интеграцији и инклузији миграната.

У вези са новим пакетом Европске комисије о вештинама за одрживу конкурентност, социјалну праведност и опоравак, као и препорукама о стручном образовању и обуци, реакција 131 синдиката образовања била је неповољна. У том пакету се покушавају наћи аргументи за појачан фокус на "праве вештине" потребне тржишту рада да би се смањила стопа незапослености. Синдикати подсећају да образовање,

укључујући и стручно, нема за једини циљ прилагођавање сталним променама на тржишту рада. Читав пакет мера у склопу зелене и дигиталне трансформације не ставља довољно нагласак на подршку наставницима. Синдикати захтевају да подршка наставницима буде снажно наглашена у агенди за развој вештина, како би се осигурало да наставници буду добро припремљени и са усавршеним вештинама у области зелене и дигиталне трансформације школа и институција. То захтева инвестирање у наставничку професију, као услов за квалитетно образовање. Због рекордног пада ГДП и нове рецесије, ETUCE тражи од Европске комисије да предузме активности на постизању циљева ове политике уз потребу додатног инвестирања у јавно образовање.

Наредног дана се раправљало о Нацрту акционог плана на организовању и обнови синдиката, који су чланови Комитета усвојили као кључни документ.

Да ли су наставници вредновани као професионалци?

Пише: Б. Вишњић

Крајем марта објављени су резултати најновијег истраживања TALIS, које се бави превасходно проблемима наставе и наставника. Истраживање организује OECD, исто као и PISA тестирање, али се јавност махом бави анализом резултата тестирања петнаестогодишњака и кроз њих оцењује образовни систем у целини, док резултати TALIS бивају задржани у стручним круговима - као да се ученичка постигнућа дешавају без учешћа наставника и као да не зависе и од улоге и положаја наставничке професије.

Нажалост, Србија није учествовала у последњем истраживању, тако да не можемо упоредити податке везане за наше наставнике са другим земљама, као што је то случај са PISA тестовима. Изгледа је и нашем Министарству PISA тестирање важније, а за истраживање положаја наставника није било воље и / или пара.

Резултати TALIS су добра основа за дискусију између синдиката образовања и доносилаца одлука, јер се налази односе на положај професије, школских лидера, неговоње сарадње у унапређењу професионализма и оснаживању наставника и школских лидера.

Истраживањем је руководио Андреас Шлајхер, који води и PISA тестирање. Он истиче најважније елементе професионализма: "Професионалац је неко ко може да користи своју експертизу у доношењу одлука о свом раду, ко има аутономију да делује у складу са тим одлукама и ко може да допринесе целокупном професионалном знању. Такве одлуке и акције су засноване на специјализованом сету знања и вештина, које произилазе и из квалитетне обуке и сталне сарадње са колегама и другим чиниоцима. За наставнике и школске лидере, професионализам значи не само вођење свог рада на ефикасан начин, већ и рад на унапређењу сопствених вештина, сарадњи са колегама и родитељима, те и креативном размишљању о изазовима са којима се суочавају".

Главни налази

Без обзира што је укупан просек задовољства наставника веома позитиван и износи око 90%, резултати су значајно различити по земљама.

По први пут наставницима је постављано питање о стресу, захваљујући залагању синдиката образовања. Конкретно, као резултат напора синдиката, убачена су два питања која указују на изворе и ниво стреса са којим се суочавају наставници. У извештају се наводи да је "акутни стрес на послу снажно повезан са задовољством наставника послом и њиховом намером да наставе рад у образовању: 18% наставника је известило да су искусили много стреса на свом радном месту и 49% да је превише административног рада један од главних извора стреса".

Област у којој постоји консенсус међу наставницима укључује перцепцију да су плате сувише ниске. Они, такође, сматрају да је рад наставника потцењен у друштву. У већини земаља, наставници сматрају да

њихове ставове и погледе не вреднују управо они који креирају политику, мада многи осећају да, ипак, могу да утичу на политике. Извештај сугерише да то може бити због тога што наставници утичу преко својих синдиката. Учешће синдиката образовања кроз радне групе OECD о образовању и вештинама је оцењено значајним у развоју и имплементацији TALIS, а поред стреса истражено је и питање сарадње и лидерства у образовању. Резултати истраживања пружају наду да ће током времена, статус наставничке професије бити боље признат, са више поштовања, аутономије и више ресурса. Предлози у TALIS се односе на професионални развој, процене наставника, задржавање наставника у тешким школама и изнад свега, смањивање стреса и повећање добробити наставницима.

У TALIS се истиче оптимистична будућност за образовање, повезано са положајем наставника, која ће, ако их владе усвоје, гарантовати висококвалитетно образовање за сву децу и младе.

Друштво и наставници о професији

Да ли се професија сматра престижном или не, може имати утицај и на кандидате који улазе у професију и задовољство послом оних који су већ у професији. Већина наставника у земљама OECD у TALIS истраживању (90%) су задовољни својим послом и већина од њих (91%) не жали што су постали наставници.

Упркос томе, просечно само 26% наставника, који су учествовали у истраживању, сматра да друштво на одговарајући начин вреднује посао који раде. Наставници са дугогодишњим искуством, чешће од млађих колега, кажу да је професија потцењена, сугеришући професионално разочарење током година наставничке каријере. Штавише, 14% наставника старости 50 година или мање изражавају жељу да напусте професију у наредних пет година, то јест знатно пре времена за пензионисање.

Акутни стрес на раду је, такође, снажно повезан са задовољством наставника послом и њиховом намером да наставе са радом у просвети: 18% наставника извештава да су доживели много стреса на послу и 49% извештава да је сувише много административног рада главни извор стреса.

Уговори о раду

Већина наставника у земљама OECD имају сталне уговоре о раду, са само 18% оних који имају уговоре о привременом раду. Међутим, тај број нагло расте на 48% за наставнике који имају мање од 30 година старости. Док уговори о привременом раду пружају неку флексибилност, наставници који имају уговор на мање од годину дана, такође, извештавају да осећају мање самопоуздања у настави и то је случај у трећини испитиваних земаља.

У односу на плате, 39% наставника и 47% директора су задовољни са платом који примају у просеку свих земаља OECD. Није уобичајено да је напредовање у каријери повезано са повећањем плата или бонуса, и само 41% наставника каже да се то дешава у њиховим школама. Али, у поређењу са претходним TALIS истраживањем, удео наставника, који раде у школама у којима се то дешава, знатно се повећао у више од пола земаља. То се чешће дешава у земљама у којима руководство школе има могућност да утиче на плате наставника.

Наставници који су изјавили да школа пружа могућности запосленима да активно учествују у доношењу одлука у школи и подржава њихов професионални развој, такође, чешће кажу да су задовољни условима у уговору о запошљавању (сем плате).

Доста је података и анализа о облицима сарадње међу наставницима, размени материјала, али је низак ниво професионалне сарадње, имајући у виду утицај сарадње на промоцију учења у 21. веку, као и чињеницу да је професионална сарадња, такође, повезана са високим степеном задовољства послом и ефикасношћу наставника.

Неједнакости и значај квалификованих наставника

Пише: Б. Вишнић

Нашој јавности познати су резултати последњег PISA тестирања из 2018. године, на којем су се наши петнаестогодишњаци показали недорасли нараслим очекивањима од уопштељивости знања стечених током обавезног школовања - 45. место од укупно 79 земаља учесница.

Недовољна читалачка и математичка писменост, финансијска писменост итд, грешке образовног система и разне идеје како га унапредити, а да резултати буду видљиви већ на наредном тестирању, биле су оцене у јавности о ученичким постигнућима. Потом, испод смо просека земаља OECD (а у чему то нисмо, па да се посебно лоше осећамо у односу на образовање), док смо у поређењу са упоредивим, односно земљама региона - сасвим добро позиционирани и у образовању, као и у много чему другом.

Подсећања ради, OECD је организација 39 најбогатијих земаља света, која је осмислила тестирање практичне употребљивости знања стечених редовним школовањем - њих, дакле, занима могућа тржишна вредност стечених знања, не образованост. То што су многи наши ученици стекли тзв. теоријска знања не значи да их у будућности неће применити у пракси, али се на почетку средњег образовања слабо налазе у њиховом практичном коришћењу, јер на то нису били усмеравани. Усмеравани су на даље образовање, а практична примена следи након завршеног образовања, или средњег или високог. Но, то не значи да не треба боље да се снађу у недодивљеним ситуацијама, ако за то имају одговарајућу мотивацију (необавезно тестирање које нема везе са њиховим школовањем изгледа није довољно мотивишуће, поготово у за њих сасвим небитним ситуацијама). Али, шта год мислили о PISA тестовима и тежњи да се прикажу као показатељи једног дела образовања, чињеница је да се све више преко њих оцењују читави образовни системи и њихова успешност. Чак је и наше министарство склоно (погрешној) оријентацији за посебне припреме за PISA

тестове, како бисмо се показали што бољим у наредним испитивањима.

Међутим, по први пут је у склопу обимних анализа резултата тестирања, OECD пре два дана објавио детаљну анализу позадине резултата, односно нових области школске политике. Налази указују на утицај економског статуса ученика, квалитета школских ресурса и наставника на постигнућа ученика у PISA тестовима.

Неједнакост

- Петнаестогодишњи ученици из социо - економски лошег окружења су три пута чешће у могућности да макар једном понављају разред него ученици из напредног окружења, чак и када имају исте резултате на PISA тесту читалачке писмености (упркос истраживачким налазима да понављање разреда има мали ефекат на пораст ученичких постигнућа).

- Ученици у школама које групишу ученике према способностима у њиховим одељењима за све предмете имају збир осам бодова мањи у читању него ученици у школама које не праве групе на тај начин.

Ресурси

- 27% ученика је било укључено у школе где је учење отежано, према речима директора, недостатком наставног особља. Ефекат је сличан за ученике у школама са недостатком особља за подршку, где је учење 33% ученика ослабљено.

- Тамо где постоји мања разлика у ресурсима и образовним материјалима између школа са предношћу и оних са лошим ресурсима, разлика у читању је већа. Тамо где школе са неповољнијим положајем имају већи удео ресурса, ученичка постигнућа у читању су већа

Јавне школе

- Након сабирања ученичког и школског социо - економског профила, ученици у јавним (државним) школама имају већи резултат у читању него ученици у приватним школама.

- Мада су, као и у свим PISA извештајима, резултати различити по земљама, подаци сугеришу да је у сис-

темима са високим резултатима више ученика који су били укључени у предшколско васпитање и образовање три и више година, тамо где је више наставника са пуним квалификацијама, и тамо где је мањи јаз између ученика из добростоећег и неповољног окружења, укључујући и дигиталне ресурсе. Први пут PISA налази указују да су резултати читалачке писмености у високо позиционираним системима виши у државним него у приватним школама када се у обзир узме окружење ученика. Такође, истакнуто је да је учење боље када има мање ученика у одељењу.

Извештај, такође, наглашава значај могућности ученика да се ангажују у критичком мишљењу. Та вештина је значајна за учешће и изградњу демократије. Ипак, међу узнемирујућим подацима налази се и онај да је "мање од један на 10 ученика у земљама OECD било у могућности да разликује чињенице и мишљење, засновано на имплицитним знаковима који се односе на садржај или извор информација".

"Оно што наставници знају већ дуго времена, потврдили су напокон и PISA истраживачи: ефекти сиромашних нестају када школа има праве ресурсе, али недостатак наставника и педагошких сарадника значајно умањују та сазнања. Такође, важно је да је и OECD напокон признао да су мања одељења и државне школе бољи за ученичка постигнућа.

Али, остаје забринутост за утицај друштвених медија на разумевање младих шта је чињеница, а шта фикција. Наставници се свакодневно морају борити против бујице дезинформација којима су изложени ученици.

Када се гледа кроз призму пандемијске кризе, PISA наглашава колико је важно за владе да задрже одговарајуће финансиран систем јавног образовања, посвећен потребама свих ученика укључујући и јачање њихове критичке свести о свету у којем живе", истиче светска синдикална организација.

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ ● Телефон: (011)32-33-229 ● Тираж: 4000 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: obrazovanje@sindikato.rs ● Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штампана: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум:

Синдикално перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

Синдикално перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

Девети Спортски сусрети СОС Тара 2020.

